Psykologiska institutionen

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Psykoterapi - Teori och tillämpning **37.5 Högskolepoäng**

Psychotherapy - Theory and Application **37.5 ECTS credits**

Kurskod:	PSYA09
Gäller från:	VT 2014
Fastställd:	2011-11-15
Ändrad:	2013-09-11
Institution	Psykologiska institutionen
Ämne	Psykologi

Beslut

Kursplan för psykologprogrammet, Kurs PSYA09, Psykoterapi, 37.5 hp, fastställd av styrelsen för Psykologiska institutionen 2012-10-16.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Endast antagna till psykologprogrammet har tillträde till kursen.

Kursen löper över terminerna 7 t o m 9. För tillträde till delkurs 9.2 - 9.4 (termin 7) krävs att den studerande

- dels har fullgjort alla obligatoriska inslag under termin ett till och med sex
- dels uppnått godkända resultat på samtliga kurser på termin ett till och med sex (kurs 1-7)
- samt fullgjort minst 60% av egen psykoterapi

Om särskilda skäl föreligger kan dispens från förkunskapskraven ges av styrelsen för Psykologiska institutionen eller den tjänsteman styrelsen utser.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
A9P4	Psykoterapeutisk fördjupning, PDT T9	6
A9P3	Psykoterapeutisk fördjupning, PDT T8	6
A9P2	Psykoterapeutisk fördjupning, PDT T7	10.5
A9K4	Psykoterapeutisk fördjupning, KBT T9	6
A9K3	Psykoterapeutisk fördjupning, KBT T8	6
A9K2	Psykoterapeutisk fördjupning, KBT T7	10.5
0901	Egen psykoterapi	1.5
09H5	Handledd psykoterapi, T7	4.5
09H6	Handledd psykoterapi, T8	4.5
09H7	Handledd psykoterapi, T9	4.5

Kursens innehåll

Kursen ges i två fördjupningsalternativ – psykodynamisk psykoterapi (PDT) samt kognitiv beteendeterapi (KBT). Den studerande väljer ett av alternativen före starten av delkurs 9.2.

9.1 Egen psykoterapi, 1.5 hp. Den studerande skall genomgå egen psykoterapi hos legitimerad psykoterapeut, individuellt eller i grupp. Syftet är att inför den framtida yrkesrollen ge den studerande ökad självkännedom, personlig medvetenhet och insikt. Egenterapin skall även ge erfarenhet av en modell för ett terapeutiskt

fårhållningssätt i arbetet med andra människor. Terapin skall omfatta minst 25 terapitimmar individuellt eller minst 60 terapitimmar i grupp

9.2 Psykoterapeutisk fördjupning, 22.5 hp
Delkursen ges i två alternativ, psykodynamisk psykoterapi (PDT) samt kognitiv beteendeterapi (KBT), och löper under terminerna 7-9 enligt följande:

Termin 7:
9.2.7 Förberedelser inför det handledda klientarbetet, 10.5 hp
Delkursen syftar till att ge grundläggande teori och metod för psykoterapeutiskt arbete samt att introducera klientarbete och handledning inom respektive fördjupningsalternativ. Fokus ligger på bedömning och behandling av olika typer av mänskliga problem som är vanliga i psykoterapeutisk praktik. Den gemensamma undervisningen innehåller en genomgång av centrala begrepp i psykoterapiforskning (inom effekt- och processforskning) samt presenterar och diskuterar det aktuella kunskapsläget inom psykoterapiforskning vad gäller såväl effekter/utfall som processer i psykoterapi.

Termin 8:
9.2.8 Psykoterapeutisk fördjupning, 6 hp
Delkursen ger en fördjupning i teori och behandlingsmetod för respektive behandlingsalternativ och vidgar det kliniska perspektivet över ytterligare problemområden och terapeutiska metoder.

Den gemensamma undervisningen innehåller träning i att kritiskt granska vetenskapliga artiklar inom psykoterapiforskningsområdet och att självständigt kunna värdera sådan forskning.

Termin 9:
9.2.9 Psykoterapeutisk fördjupning, 6 hp
Delkursen ger en fortsatt fördjupning i teori och behandlingsmetod för respektive behandlingsalternativ. Delkursen ger viss breddning i form av orientering kring mer specialiserade behandlingsområden och behandlingsformer.

Den gemensamma undervisningen denna termin innehåller teoriövergripande aspekter av terapeutrollen.

9.3 Handledd psykoterapi, 13,5 hp
Delkursen ges i två alternativ, PDT resp KBT, och löper under termin 7 - 9. Delkursen syftar dels till att ge en generell professionell grund för psykoterapeutiskt arbete, dels till att ge mer specifika kunskaper och färdigheter vad gäller psykoterapeutisk teknik och process samt möjlighet till
fördjupad integration av teori och tillämpning. Det handledda klientarbetet löper under tre terminer. Handledningen sker kontinuerligt i grupper om högst fyra studerande och omfattar totalt 120 timmar.

• Alternativ PDT - psykodynamisk terapi
Den studerande skall bedriva psykodynamisk psykoterapi med en till tre klienter. Den studerande får erfarenhet av att göra en problemanalys för att förstå psykodynamiska mekanismer bakom manifesta problem, liksom en diagnostisk bedömning, vilken skall ligga till grund för behandlingsplanering och genomförande enligt vetenskap och beprövad erfarenhet. Den handledda psykoterapin skall ge erfarenhet av att tillämpa vanligt förekommande psykodynamiska terapiformer, såsom korttidsterapi, kristerapi och avtäckande psykoterapi. Fokus ligger företrädesvis på behandling av ångest, depression, problem med självkänsla och självförtroende, relationsproblem och livskriser eller andra vanligt förekommande problem i reguljär klinisk verksamhet.

• Alternativ KBT - kognitiv beteendeterapi
Den studerande skall bedriva kognitiv beteendeterapi med två till tre klienter. Den studerande får erfarenhet av att göra kognitivt-beteendeinriktade problemanalyser för att förstå uppkomst- och vidmakthållandemekanismer, att härleda behandlingsmetoder ur dessa analyser, samt att planera behandling utifrån aktuellt evidensläge på området. Den handledda psykoterapin skall ge erfarenhet av att tillämpa vanligt förekommande kognitiva och beteendeterapeutiska metoder vid olika problem. Fokus ligger företrädesvis på behandling av ångeststörningar, depression, problem med stress eller självkänsla eller andra vanligt förekommande problem i reguljär klinisk verksamhet.

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs skall den studerande
• ha erfarenhet av egen psykoterapi
• kunna redovisa fördjupade teoretiska och diagnostiska kunskaper inom den valda psykoterapiformen
• visa ett professionellt förhållningssätt och grundläggande tekniska färdigheter i det terapeutiska arbetet
• vara förtrogen med etiska överväganden och ansvarsfrågor i behandlingsarbetet
• kunna redovisa grundläggande kunskaper om olika former av psykoterapi och psykoterapiforskning

Undervisning

Deltagande i undervisningen och handledning är obligatorisk. Undervisningsformer, detaljerade lärandemål och kurskrav (obligatoriska uppgifter och närvarokrav) specificeras i anvisningarna till respektive delkurs.

Kunskapskontroll och examination

Examinationen kan ske i form av individuella skriftliga och muntliga prov, i form av uppsats eller grupparbeten, där redovisningen kan vara både muntlig och skriftlig. Examinationsformer och betygskriterier preciseras närmare i anvisningarna för respektive delkurs.

Som betyg på 9.3 används betygen godkänd eller underkänd. Som betyg för delkursen 9.2 samt på hela kurs 9 används den sjugradiga betygsskalan A till F.

Betyg på hela kursen utgörs av betyget på delkursen 9.2, givet att 9.3 är godkänd.

Examination på handledd psykoterapi - gemensamma principer

Examinationen görs av kursansvarig lärare mot bakgrund av handledarens bedömning, preliminärt vid slutet av T7 respektive T8, och definitivt i slutet av T9. De specifika krav för godkännande som tillämpas beskrivs i aktuella kursanvisningar för psykodynamisk terapi respektive kognitiv beteendeterapi. För studerande som inte blivit godkänd vid det ordinarie provtillfället anordnas ytterligare prov i nära anslutning till det förra. Studerande som underkänts två gånger i prov på kursen eller del av kursen har rätt att begära att annan lärare skall utses för att bestämma betyg på kursen. För examination på handledd psykoterapi (delkurs 9.3) gäller dock speciella principer och rutiner.
Principer och rutiner för underkännande eller avbrytande av klientarbetet. Examinator (kursansvarig lärare) beslutar om den studerande skall godkännas eller underkännas på delkursen (9.3). I normalfallet sätts betyg efter genomgången delkurs, dvs i slutet av termin 9. I särskilda fall kan dock ett underkännande komma i fråga under pågående delkurs/termin. Examinator kan avbryta klientarbetet och även underkänna en student under pågående kurs, om handledare och examinator tillsammans gör bedömningen att studenten begår allvarliga misstag i kontakt med klienter,
eller att det finns risk för att studenten i sitt klientarbete kan skada annan person.

Förutsättningar för studenten att återuppta klientarbetet

Om den studerande underkänns – antingen under pågående eller efter avslutad delkurs - ges ytterligare en möjlighet att fullgöra delkursen. Den kan tidigast påbörjas terminen efter den termin då den studerande blivit underkänd. Examinator skall tillsammans med studierektor härvid kontrollera och godkänna, formellt och vid en intervju med studenten, att studenten har de kunskaper och färdigheter som krävs för att åter delta i delkursen. Examinator och handledare skall därefter minst två gånger per termin samråda för att kontrollera och godkänna studentens fortsatta studier på delkursen.

Övrigt

Delkurs 9.2 och 9.3 måste genomföras i sin helhet inom samma fördjupningsalternativ.
Kursen ger kompetens för att bedriva psykoterapi under handledning och motsvarar de förkunskapskrav som gäller för tillträde till legitimationsgrundande psykoterapiutbildning.
Kursen kan ej läsas som fristående kurs.

Kurslitteratur

Kurslitteratur fastställs för varje läsår av Psykologiska institutionens lärarkollegium på delegation från institutionens styrelse.